

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM

(č. 2/2016)

I. LOKALIZACE PŘEDMĚTU

1. Kraj Pardubický	4. Název předmětu vybavení kostela sv. Jakuba v Poličce
2. Obec Pomezí	5. Sbírka
3. Adresa majitele restaurovaného předmětu Děkanský chrám sv. Jakuba Většího Náměstí Bohuslava Martinů 236 572 01 Polička Tel: +420 email:	6. ☐ Př.číslo: ☐ Inv.číslo: ☐ IČO: ☐ DIČ: ☐ Není plátce DPH

II. ÚDAJE O PŘEDMĚTU

1. Datace 18.-19.století	5. Objednavatel Římskokatolická farnost – děkanství Polička
2. Autor (dílňa) Neznámý	6. Předmět je zapsán ☐ v centrální evidenci ☒ v seznamu kulturních památek MK ČR ☐ v seznamu národních kulturních památek MK ČR ☐ není
3. Místo Střední Evropa (Čechy/Německo)	
4. Vlastník Římskokatolická farnost, děkanství Polička	

III. ÚDAJE O AKCI

1. Datum průzkumu 17.2.2016	2. Restaurátorský průzkum vypracoval Martin Fořt, DiS., David Lejsek, DiS.
3. Poznámky	

Revitalizace kostela sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů

Investor:

Římskokatolická farnost – děkanství Polička

MARTIN FOŘT, DiS.
restaurátor kovů s licencií, zlatník
Vratimovská 326, 739 35 Václavovice
IČO: 87015544
www.restauratorska-dilna.cz

Předmět Monstrance	Materiál, způsob zdobení Slitina mědi s povrchovou úpravou stříbření a zlacení Slitina stříbra 835/1000 s povrchovou úpravou zlacení (?)	Kulturní památka Poř.č. 1019
-----------------------	--	---------------------------------

Popis

Monstrance je vyrobena zlatnickou technologií (tepání, pájení, fasování) pasířstvím ze slitiny mědi pravděpodobně s povrchovou úpravou stříbření a zlacení. Aureola je rozdělena do dvou plánů včetně vegetabilního rámečku a figurální skladbou svatých. Paprsky aureoly jsou vyřezávané a tepané. Plán je barevně rozlišen G-G-G (zlatý rámeček se středním zlatým plánem a je zakončen zlatou sluncovou aureolou). Figurální část svatých je povrchově upravena stříbřením. Střed aureoly je doplněn o lunulu, pravděpodobně vyrobenou ze slitiny stříbra (835/1000) s následným zlacením. Vrchní část monstrance je osazena na zdobný zlatý ořech a pozlacené noze. Na ořechu a noze oválného půdorysu je patrné rokokové zdobení – je zde užití mušlí a mřížek.

Všechny díly jsou sestaveny na trn, jehož konec je opatřen pravděpodobně whitwortovým závitem.

Monstrance je vysoká 600 mm a je datována do 2. třetiny 18. století.

Stav před restaurováním

Povrch monstrance je již částečně očištěna. Stříbření je lokálně mírně poškozené, zejména na postavách světců. V prohlubínách a záhybech jsou patrné zbytky čisticího média.

Vyhodnocení průzkumu

Monstrance byla v minulosti již čištěna, pravděpodobně médii na bázi srážené křídly jiných chemických přísad.

Restaurátorský záměr

1. fotodokumentace
2. demontáž na jednotlivé díly
3. odstranění lokálních zbytků čisticího média a nečistot v teplé lázni ultrazvukové pračky
4. důkladný oplach, sušení a konzervace dílů lakem
5. zpětná montáž

Předmět Cínové svícny (S19-S24)	Materiál, způsob zdobení Slitina cínu a olova	Kulturní památka Poř.č. 1016
---------------------------------------	--	---------------------------------

Popis

Šest totožných svícňů jsou vyrobeny z cínové kompozice a to technikou lití, sestava jednotlivých dílů je provedena cínovou pájkou (dřík ze dvou dílů a podstavec ze tří a stříškou). Podstavec je trojboký, zdobený florálním motivem a nohy jsou v podobě tupých drápů. Dřík je balustrový s jemným kanelurováním a tulejka je profilovaná. Hrot je ze železného materiálu.

Na vnitřní straně podstavce byly nalezeny puncovní značky týkající se materiálu (Fein Zinn S.W.) bez dalších mistrovských značek (punc mistra, město, popř. kraj).

Celková výška je naměřena v rozmezí 620 mm.

Stav před restaurováním

Povrch cínových svícňů je pokryt prachovými částicemi a jiných nečistot, na tulejce nánosy vosku. Povrch místy vykazuje ušlechtilou tmavě šedou patinu, ale pod vrstvou silných nánosů může vykazovat bílé puchýřkové pole.

U některých je nepatrné vyosení a železné trny deformovány.

Povrch železných dílů je lokálně pokryt korozními produkty železa.

Vyhodnocení průzkumu

Stav všech svícňů je zapříčiněn častým používáním a manipulací. V případě výskytu korozních produktů je příčinou umístění předmětů v nevhodných klimatických podmínkách (prudké kolísání teploty a vlhkostí, orosení na kovovém povrchu). Pokles teploty pod 15 °C (mezí hodnota 13 °C) způsobuje změnu krystalografické mřížky u předmětů ze slitin cínu. Mírná deformace hrotů včetně cínové základny jsou způsobené násilným napichováním svíček.

Kombinací dvou jiných materiálů (Fe×SnPb) může v místech kontaktu způsobit korozivní děj (anodická reakce).

Restaurátorský záměr

1. fotodokumentace
2. mechanické odstranění nánosů vosků za pomoci benzínu a horkovzdušné pistole
3. odstranění prachových částic a nečistot v teplé lázni ultrazvukové pračky s ohledem na ušlechtilou patinu
4. analýzy kovového těla, cínové pájky a korozních produktů (bílá puchýřková pole)
5. mechanické vyrovnávání deformací
6. případné odstranění korozních produktů a bílých puchýřkových polí (způsob jejich odstranění bude záviset na analýzách)
7. stabilizace případných trhlin a rozlámaných dílů měkkým pájením cínovou pájkou dle složení (podle analýzy dochované pájky) za použití tavidla
8. důkladný oplach, sušení
9. mechanické očištění železných dílů benzínem a jemným železným kotoučem
10. celková konzervace včelím voskem rozpuštěným v benzínu

Předmět Cínové svícny (S17-S18)	Materiál, způsob zdobení Slitina cínu a olova	Kulturní památka Poř.č. 1017
---------------------------------------	--	---------------------------------

Popis

Pár svícňů je vyroben z cínové kompozice a to technikou lití, sestava jednotlivých dílů je provedena cínovou pájkou (dřík ze dvou dílů a podstavec ze tří a stříškou). Podstavec je trojboký, zdobený medailony s andělíčkem putti a florálním motivem a nohy jsou v podobě dračích spárů. Dřík je balustrový a tulejka je profilovaná. Hrot je ze železného materiálu.

Nebyly zde nalezeny mistrovské značky (punc mistra, slitiny a město, popř. kraj) a jsou pouze kopie z 18.-19. století, kdy církev rychle obnovuje vybavení kostela.

Celková výška je naměřena v rozmezí 700-710 mm.

Stav před restaurováním

Povrch cínových svícňů je pokryt prachovými částicemi a jiných nečistot, na tulejce nánosy vosku. Povrch místy vykazuje ušlechtilou tmavě šedou patinu, ale pod vrstvou silných nánosů může vykazovat bílé puchýřkové pole.

U některých je nepatrné vyosení a železné trny deformovány.

Povrch železných dílů je lokálně pokryt korozními produkty železa.

Vyhodnocení průzkumu

Stav všech svícňů je zapříčiněn častým používáním a manipulací. V případě výskytu korozních produktů je příčinou umístění předmětů v nevhodných klimatických podmínkách (prudké kolísání teploty a vlhkostí, orosení na kovovém povrchu). Pokles teploty pod 15 °C (mezí hodnota 13 °C) způsobuje změnu krystalografické mřížky u předmětů ze slitin cínu. Mírná deformace hrotů včetně cínové základny jsou způsobené násilným napichováním svíček.

Kombinací dvou jiných materiálů (Fe×SnPb) může v místech kontaktu způsobit korozivní děj (anodická reakce).

Restaurátorský záměr

1. fotodokumentace
2. mechanické odstranění nánosů vosků za pomoci benzínu a horkovzdušné pistole
3. odstranění prachových částic a nečistot v teplé lázni ultrazvukové pračky s ohledem na ušlechtilou patinu
4. analýzy kovového těla, cínové pájky a korozních produktů (bílá puchýřková pole)
5. mechanické vyrovnávání deformací
6. případné odstranění korozních produktů a bílých puchýřkových polí (způsob jejich odstranění bude záviset na analýzách)
7. stabilizace případných trhlin a rozlámáných dílů měkkým pájením cínovou pájkou dle složení (podle analýzy dochované pájky) za použití tavidla
8. důkladný oplach, sušení
9. mechanické očištění železných dílů benzínem a jemným železným kotoučem
10. celková konzervace včelím voskem rozpuštěným v benzínu

FOTODOKUMENTACE – Monstrance (poř.č. 1019)

Stav před restaurováním

Detail

FOTODOKUMENTACE – Cínové svícný S19-S24 (poř.č. 1016)

Stav před restaurováním

Detail

FOTODOKUMENTACE – Cínové svícny S17-S18 (poř.č. 1017)

Stav před restaurováním

Detail

